

EVROPA A VÍCEJAZYČNOST

Markéta Frýzková

Pavel Franěk

EU a jazyky – basic info

- **24 úředních jazyků** (x 27 členů EU)
- Každá země se při vstupu sama rozhodne, který její jazyk za ni má být ten úřední v EU
- Nejrozšířenější jazyk = angličtina
- Nejrozšířenější mateřština = němčina

Úřední jazyk

- 24 národních jazyků
- Nezahrnují regionální jazyky
- Práva: **úřední styk, projev, informace**

Pracovní jazyk

- De iure všechny, de facto 3 nejrozšířenější
- Tzn. **angličtina, němčina, francouzština**

Překladatelství - písemné

- **EP**
 - o GŘ pro překlad – mnohojazyčná písemná a elektronická komunikace ve všech jazycích EU
 - o Transparentnost, a přiblížování EU občanům
 - o 1400 zaměstnanců
- **EK**
 - o GŘ pro překlady – všechny dokumenty do všech jazyků EU

Tlumočení - ústní

- **EP**
 - GŘ pro logistiku a tlumočení – věrné tlumočení mnohojazyčných schůzí
- **EK**
 - GŘ pro tlumočení – konference a jednání Komise

eTranslation

= online služba vyvinutá EK pro strojový překlad, když nejsou lidské zdroje

Jak se úřední jazyky EU rozrůstaly?

- 1958 – francouzština, italština, němčina, nizozemština
- 1973 – angličtina, dánština
- 1981 – řečtina
- 1986 – portugalština, španělština
- 1995 – finština, švédština
- 2004 – čeština, estonština, litevština, lotyština, maďarština, maltština, polština, slovenština, slovinština
- 2007 – bulharština, irština, rumunština
- 2013 – chorvatština

Zvláštnosti/zajímavosti

- **Lucemburština a turečtina**
- = Jediné jazyky členských států, které nejsou úřední v EU
- **Maltština a irština**
- = Jazyky států, jejichž obyvatelé mluví většinově jiným jazykem – angličtinou – přesto jsou úředními jazyky EU
- **Regionální jazyky**
- *Katalánština* – snaha o narovnání – více jejích mluvčích než obyvatel 15 členských států EU
- Speciální dohoda se španělskou vládou – překlad dokumentů do **katalánštiny, baskitčtiny a galicijštiny**
- **Jazyková otázka Balkánu**
- Chorvatština již úřední v EU – v případě vstupu Srbska, BiH a ČH → užívání jednotné srbochorvatštiny (stejná praxe v Jugoslávii)
- To samé s Moldavskem (rumunština) a S. Makedonií (bulharština)

Mnohojazyčnost

- *Multilingualism*
- Princip, na kterém funguje EU
- Solidarita
- Zakotvena v Listině základních práv EU
- Protikladem mnohojazyčnosti je **jednojazyčnost** (unilingualism)

Nástrahy

mnohojazyčnosti

- **Překladatelství, tlumočnictví**
 - Finanční náročnost
- **Efektivita**
 - Časová náročnost
 - Kvalita
- **Vzdělání**
 - Investice do vzdělání

Výhody mnohojazyčnosti

- **Kultura**
 - Jazyk jako součást identity a kulturního dědictví
- **Obchod a podnikání**
 - Více pracovních příležitostí
 - Inovace a konkurenceschopnost
- **Mobilita**
 - Vzdělávání
 - Pracovní mobilita
 - Turismus

Budoucnost

mnohojazyčnosti

- Mnohojazyčnost X jednojazyčnost
- Otázka, jestli v rámci efektivity nepřistoupit k jednojazyčnosti
- **Jednojazyčnost** = využívatí ke komunikaci pouze jednoho jazyka
- *Kdo by vybral tento jazyk?*
- *Jak bychom se vypořádali s (ne)férovorství jednojazyčnosti?*